

Nr. 22, 2. dec. 2009

[Lettest at finde job i social- og sundhedssektoren, side 1](#)

[Ældre starter uddannelse på ordinære vilkår, side 3](#)

[Færre på deltidsdagpenge, side 5](#)

Lettest at finde job i social- og sundhedssektoren

Det er lettest at finde job i social- og sundhedssektoren samt indenfor handelsområdet. Det viser den nye rekrutteringsundersøgelse fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

På trods af den økonomiske krise er der stadigvæk brancher, hvor virksomhederne rekrutterer forgæves efter medarbejdere med de rette kvalifikationer.

I efteråret 2009 rekrutterede virksomhederne 7.000 gange forgæves efter nye medarbejdere. 1.500 af de 7.000 job, som virksomhederne havde problemer med at besætte, er job i social- og sundhedssektoren, mens 1.100 af jobbene er indenfor handelsområdet.

Top 5. Brancher med størst mangel på arbejdskraft, efterår 2009

Branche	Antal forgæves rekrutteringer
Social- og sundhed	1.544
Handel	1.098
Landbrug og fiskeri	650
Hotel og restaurant	540
Vidensservice	494

Kilde: Rekruttering efterår 2009

Note: I undersøgelsen er virksomhederne i perioden primo september til ultimo oktober 2009 blevet spurgt, om de inden for de seneste to måneder forgæves har forsøgt at rekruttere nye medarbejdere.

Ifølge Jakob Roland Munch, professor i økonomi, viser tallene, at der stadigvæk er job at få indenfor visse brancher.

"Nogle brancher mangler stadigvæk arbejdskraft. Så det er vigtigt, at jobcentrene og de ledige er opmærksomme på at søge over til disse områder," siger Jakob Roland Munch.

Det er i høj grad job som f.eks. pædagog, butiksassistent, rengøringsassistent og sygeplejerske, som virksomhederne har problemer med at besætte.

Stabil mangel på arbejdskraft

Det kommer nok ikke som den store overraskelse, at antallet af forgæves rekrutteringer er faldet markant det sidste år.

I efteråret 2008 rekrutterede virksomhederne forgæves til omkring 30.000 job.

Derimod har manglen på arbejdskraft været nogenlunde stabil gennem 2009. I foråret havde virksomhederne problemer med at besætte ca. 8.000 job, mens antallet er faldet til omkring 7.000 dette efterår.

Antal forgæves rekrutteringer på landsplan

Periode	Antal stillinger	
	1. halvår	2. halvår
2009	8.000	7.000
2008	39.000	30.000

Kilde: Rekruttering 1. halvår og 2. halvår 2008; Rekruttering 1. halvår og efterår 2009.

Ifølge Jakob Roland Munch er en af forklaringerne på, at antallet af forgæves rekrutteringer ikke er faldet mere i 2009, at ledigheden i et historisk perspektiv stadigvæk er lav.

"Historisk set er ledigheden stadigvæk meget lav, så der kan stadig opstå flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet. Samtidig kan specialiseret arbejdskraft selv i en situation med relativt høj ledighed være svær for virksomhederne at finde," siger Jakob Roland Munch.

Om undersøgelsen

Arbejdsmarkedsstyrelsen har i efteråret 2009 via Rambøll Management gennemført en stikprøveundersøgelse blandt 14.196 virksomheder i Danmark. Undersøgelsen blev gennemført i perioden primo september til ultimo oktober 2009. Virksomhederne repræsenterer omkring 47 procent af den samlede beskæftigelse på det danske arbejdsmarked.

I undersøgelsen er virksomhederne blevet spurgt om følgende: (1) Hvorvidt de inden for de seneste to måneder forgæves har forsøgt at rekruttere nye medarbejdere, (2) hvor mange personer det drejer sig om, (3) om den forgæves rekruttering har betydet, at de har opgivet ordrer eller aktiviteter i de to måneder.

Læs hele undersøgelsen på www.ams.dk under publikationer.

Ældre starter uddannelse på ordinære vilkår

Tre ud af fire over 25 år starter uddannelse på ordinære vilkår. Livet på SU ser ikke ud til at afskrække de ældre studiestartere, siger professor.

Næsten tre ud af fire studiestartere over 25 år, som begynder uddannelse indenfor områder med mangel på arbejdskraft, starter på ordinære vilkår. Det vil sige SU, eller at de forsørger sig selv.

Det gælder på områder som sygeplejerske, pædagog, lærer og socialrådgiver.

"Tallene viser, at størstedelen af de ældre studerende ikke bliver afskrækket fra at starte på en uddannelse, fordi de ser frem til at skulle forsørge sig via SU i en årrække," siger Nina Smith, professor i nationaløkonomi på Århus universitet og medlem af Velfærdskommissionen.

Næsten alle studiestartere under 25 år, der uddanner sig til sygeplejerske, pædagog, lærer og socialrådgiver, starter på uddannelserne på ordinære vilkår.

Forsørgelsesgrundlag for studiestartere på udvalgte, mellemlange videregående uddannelser i 2007

	Under 25 år	25 år eller ældre
I alt	7.137	4.281
<i>Heraf:</i>		
Ordinære vilkår	98 %	73 %
- SU	88 %	61 %
- Selvforsørgelse	11 %	12 %
Andet	2 %	27 %
- Dagpenge	0 %	7 %
- Kontanthjælp	1 %	3 %
- Revalidering mv.	1 %	18 %

Note: Uddannelserne der indgår i tabellen er sygeplejerske, pædagog, lærer og socialrådgiver.
 Note: Andelen i tabellen summer ikke nødvendigvis til 100 pga. afrundinger.
 Kilde: Lovmodellen

Ikke behov for ændring

Det seneste års stigning i ledigheden har navnlig ramt ufaglærte og unge, der ikke fik en uddannelse under højkonjunkturen. Ledige med en uddannelse er hurtigere tilbage i job end dem uden, hvilket rejser spørgsmålet, om man i højere grad skal tilskynde ufaglærte ledige til at gå i gang med en uddannelse.

Men ifølge Nina Smith skal man ikke bruge en krisesituation som motivation for at gennemføre tiltag, der har langtrækkende og skadelige virkninger.

"Vi har verdens mest generøse SU-system. Alligevel er danske unge relativt gamle, når de starter uddannelse. Hvis vi også skulle belønne sen studiestart med et endnu højere forsørgelsesniveau end det, der allerede er verdens højeste, ville det betyde, at mange unge kommer endnu senere i gang og bliver senere færdige," siger hun.

Ifølge hende er der allerede i dag gode muligheder for studiestartere.

"Der er allerede gode muligheder for at starte på en uddannelse for unge, der er "kommet i knibe" eller har høje udgifter til forsørgelse, fordi de f.eks. har børn. SU'en er væsentligt forhøjet for forsørgere og der er også revalideringsordningen," siger Nina Smith.

"I stedet skulle politikerne hellere overveje at bruge pengene at tilskynde de unge til at blive tidligere færdig med en uddannelse," afslutter hun.

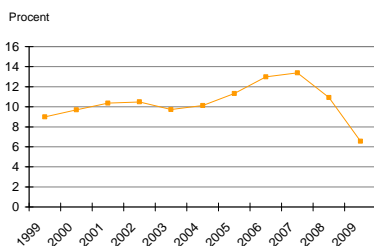
Færre på deltidsdagpenge

Andelen af personer på supplerende dagpenge er faldet markant efter, at reglerne på området er strammet. Det viser nye tal fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Efter at der er skåret 22 uger af den periode, en borger maksimalt kan modtage supplerende dagpenge, er andelen af personer på ydelsen faldet markant.

I 2007 – før regelændringen – fik 13 procent af alle dagpengemodtagere supplerende dagpenge. I 2009 – efter regelændringen – var andelen næsten halveret til 7 procent.

Andel på supplerende dagpenge ud af alle på dagpenge, 1999-2009

Kilde: RAM

Note: Supplerende dagpenge er defineret som uger med udbetaling af dagpenge og fradrag fra arbejde. Andelen viser antal på supplerende dagpenge ift. alle ledige på dagpenge, 1999-2009, uge 1-42.

Regelændringen betyder, at personer på supplerende dagpenge nu tidligere bliver selvforsørgende.

Niels Westergård-Nielsen, professor ved Handelshøjskolen, Aarhus Universitet, ser det markante fald i andelen af personer på supplerende dagpenge, som et resultat af stramningen af reglerne på området.

”Tallene viser, at når man ændrer reglerne, så ændrer folk adfærd. Skærer man i den

periode, man maksimalt har ret til at modtage en ydelse, bliver ydelsen mindre attraktiv. Men højst sandsynligt vil det samtidig betyde, at der kommer relativt flere på andre ydelser,” siger Niels Westergård-Nielsen.

Fra 2008 til 2009, hvor der har været nedgang i konjunkturerne, er det faktiske antal af personer på supplerende dagpenge dog steget med omkring 20 procent mens varigheden af forløbene er faldet. Det samlede antal personer på dagpenge er mere end fordoblet i samme periode.

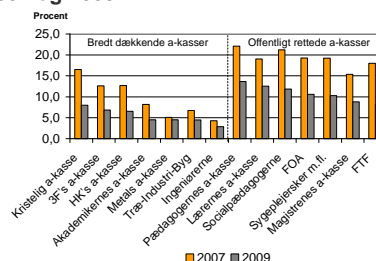
Offentlige område

Det er især på det offentlige område, at der er sket et fald i andelen af personer på supplerende dagpenge.

I 2007 - inden reglerne blev strammet – var brugen af supplerende dagpenge særligt udbredt i a-kasser, der retter sig mod ansatte i den offentlige sektor. Det er f.eks. pædagogernes a-kasse og FOA's a-kasse.

I 2009 – efter regelændringen – er det største absolutte fald i brugen af supplerende dagpenge sket i offentligt rettede a-kasser.

Andel på supplerende dagpenge ud af alle på dagpenge fordelt på a-kasser, 2007 og 2009

Kilde: RAM

Note: Supplerende dagpenge er defineret som uger med udbetaling af dagpenge og fradrag fra arbejde. Andelen viser antal på supplerende dagpenge ift. alle ledige på dagpenge, 2007 og 2009, uge 1-42.

Ifølge Niels Westergård-Nielsen er det tankevækkende, at det netop er de a-kasser, der er domineret af offentligt ansatte, som har gjort brug af supplerende dagpenge.

"Man kan have den mistanke, at årsagen er, at de offentlige budgetter ikke har kunnet klare beskæftigelse af hele arbejdsstyrken på det pågældende arbejdssted," siger Niels Westergård-Nielsen.

Med den politiske *Aftale om en jobplan* fra februar 2008 blev reglerne for at modtage supplerende dagpenge ændret.

Regelændringen indebar i hovedtræk:

At retten til supplerende dagpenge blev afkortet fra, at en person maksimalt kan modtage supplerende dagpenge i 52 uger inden for en periode på 70 uger til, at en person nu maksimalt kan modtage supplerende dagpenge i 30 uger inden for en periode på 104 uger.

At alle, uanset ansættelsesform, bliver omfattet af en tidsbegrænsning på, hvor længe de må modtage supplerende dagpenge.

De supplerende dagpenge dækker forskellen mellem det antal timer, man arbejder, og fuld tid. Arbejder man f.eks. 27 timer, kan man få supplerende dagpenge for 10 timer. Personer, der arbejder mere end 29,6 timer pr. uge (4 hele dage) kan ikke få supplerende dagpenge.

Om supplerende dagpenge
